

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

۵ تشرین ثانی ۳۳۸

نومرو : ۳۸

ایکسچی سنه: دردنجی جلد

دائر تھالار اوقۇدۇم . فقط ئېچىن بوم بوشم ؟ بر كىتابدە عشق ، خاطرە ، روح برآزادە اوسۇندۇم .
خاير ، قباح بىندە ، بىم آكلاشىزنامىدە ، حسىز-
لكىدە دىل ، محررك روحنىدە ! واقىم « ئېچىن آلدە
تېرلەش » كىتابىك قايى ايىكلى هر كە قوماشلارنى ،
كاغدى احوال ك نادىدە برشىدن ، حرقلرى بلكىدە
اك قىمتلى بر طاشىدىنى ، بىلەيۇرم . فقط بوتون
بو ايىكلر ، بو قىمتلى طاشلار ، بو كرانبها شىلر
ايچىندە حسىن جامەد بىك اويلە بر حسى ، اويلە
بر روحى وار ك ايىك ، كرانبها طاشى اولدىنى كى
انسان حسنىك اك قوتاسى اولان عشق ، خاطرە يەدە
برباد ايدىيور . حسىن جامەد بىك قاندىمەكى عشق ،
عشق دىك بر نووع شاقالاشمە ، سوز آتمە ، اوزمەندە .
بونلرى حىيادە چوق كوردوروز . قوربەلنىك عاشقلىرى
بوتەدە بو كىتابدەكى عشق تھاليلارى صانكە بو
آشاقى عاشقلىك مەكتوبلارنىڭ ئالغىش . ھانىكى كوزە
قراوانى ، اوتودن پارلامىش سىيە چاكتىلى ، آچىق
صارى اسقار يىلى ، انجە كوموش باستونى وقوزمە تىقى
يىقىلى ، طارامىش ايصالق واورلاق صالچى ، پارەقلىرى
سىيازەدن صارامىش دىقانلىك مەكتوبلرى شوسىرلردن
فرقىدەر : « سنىك عشقك براق شىرنايتىلەر قىلە
نشاط و برىچى تىز چايلار كىنارى صىرا كوزل قوقولى
سرىن آغاجلىك كوكلەسەندە اوزانان ، چېچىكلر
ويىلاكلەر لىسواسو برىسادەت بولندە آسودە برىياحت
دىكلى ... » بوندىمە تىز وراق چاى وار ، قوقولو
سرىن آغاج وار ، چېچىك ويىلاكل وار . شىكر
ايدەلم ك بارى مەتاب يوق .

ايدەتە بر قاج سطر داما : « سنىك عشقك انسانى بىلگىندىن
چىقاران سرت براچىكى دىكلى ، اودەدوافلك آلىشقىن
اولدىنى حىفىف ولطيف برلىك كور ك ... » آلت طرفى
نقل ايتەيۇرم . كوله چىكەزدن قورقورۇم . جناب حق
بىزىدە عشقە حرمت ايتەيە چىك برخالە دوشورمىسون .
بر عشق ك تىرىقلى ايچىكى ايلە ، تصورى براق شىرنايتىلەر ،
سوسلو البىسەر وياخود چامورلو باچاوارالە ، بر
عشق ك عشقەن زىادە زندوستاقى ، ياقان بر حسىدن
زىادە كولدورن بر قومدى ... بىلەم ، اعوان زادە
م . سامان بىك كىتابلارنى ھىچ اوقۇدىكىزى ؟
« ئېچىن آلدە تېرلەش » كىتابى طىق اونلەر بىكەزمىور
تورد ايتەدن دىيە چىك كە حسىن جامەد بىك بر حىكايە چى
دىكلى اعوان زادە كى ئالەدەن ، قاندىك ظرافتەندە ،
ار كىكك وظيفەلەرنىدن . حتى جوجوق اسىر مەنك
اصوللارنىدن ، سورمەنك بوردەنك طرز اعماندن ،
يوزلردەكى بوروشوقلارنىك نىل ازالە ايدە چىكەندىن
مىحت ايدىن داما دىغوروسى مىحت ايتەك اوزمەن بر
آدامدەر . حتى چوق كەرەل اونك كى عىيانكار ،
حدتلى و ما يوسدە ... اعوان زادە نوركار كى حتى
على العموم انسانلار ك اولنە طرزلىرى بىكەزدى ، حسىن
جامەد بىكەدە اويلە . بر دايى بىك سوكىلى قىزىنە
مەكتوبى وار ، اونە كوزەل شى . بو مىحرم دايى
بىك نە كوزەل نصىحتلر و برىيور . اعوان زادە
برقادىن زوجنى اويالاماسنى بىلەلى دىردى . حسىن

جامەد بىكەدە دايى بىك آغزىدن « قىزم ، قوجەك
اومە كەلدىكى زمان كورل يوزلو ، شىن ، ظريف بر
قادىن كورمىلەيدەر . » دىيور .

نەايى !.. حسىن جامەد بىك كىنج قادىنلەر ، كىنج
ار كىكلر ايچون داما قاندىلى اولمە باشلادى . ھىچ
شەپسەز بوفاندەلەر ، بوتون او ملەن مىجادلەلرى و حىيات
حقيقە مىحنەلرى ياندىم چوق لزوملى شىلردە . كىتابك
مەقمەسەندە مىحرر ، آرتق حىياتك دىكىشە بىكەندىن
روحنە شطارت يىرنە اىلم كەلدىكىندىن مىحت ايدىيور .
زاواللى جامەد بىك نە قاداردە اىلى ! فقط مىتلىم ،
زىرا كىتابك مىحنەلرىنى چورنچە كوردەم بو اىلم اك
بوش شىلر ك مىحولىدەر . كاشكە ھەركىدە « ملەن
عشق » غزەتەنىك مىساقە دىردىنى دوشونەيدى .
آكلاشايور كە حىيادە بر ملەن غزەتەسى و كىتابدە
« ملەن عشق » انسان ايچون اك كوزل كىنجەلردەر .
بو كىنجەنك قەدرتە باقكە انسانى مەنەدە بىلە
راحتەلەش دىرييور ، اويالايور . يوقسە بوتىلى خىيالى
حسنىن جامەد بىك كەندەمى ؟ يوقسە قادىن روحياتىك
تھاليلى بوقدرتى حائۇزدەر ؟ - فوزى لىلى

مطبوعات عالمى

قىمتلى رەھبەرلىكلەر كەندىنە مىنتەدار اولدىغىز
بىزات شوللرى آكلادى : « رافت باشا قاتلىلار ك
مىسافىرىدى . آقشام ، فاتح مىنارلىنىك اوستىندى شىن
برعالم كى بوللەر داغىلييور . طونچ بىكىزلى آنادولى
عسكىلرى بارقەدە قاراوانە ييورلر .

اولدىغىز ، بالقوندىن اونلەر حىرت ، حرمت
و مىحتە باقىيوروز . بوسرمەدە قولانغە يوشاق ادالى ،
زەنەوارى برىسس كەلدى : « آ... چانالىزى ، اىلەمى
ييورلر ؟ » ھوھايە فنىشكار آتايىر كىن علاوامىدييور :
« آمە بونلرى لونا بارقەدە كورسە كىز !.. بوزاتە سورىيورز :
— بو بىك كىم ؟ مىچا تىملى و نىصل آدم ؟
يوقسە پارىلى برتور كى ، يوقسە بوغاز ايچى . صفا
آبادلىنىك بوكونلەر . يىشەن وارنلارنىدن برىمىدەر ؟
يوقسە بىلىكلەندە زىنجىر بىلە زىكلر طاشيان زەمىن
دىقانلىلردىمى ؟ زەلى ، زەلى ؟

— خايرنە پارىلى ، حتى نە استانبوللى و حتى
نەدە ازىمىلى ... عشاقلى ، عشاقلى .. يوزندە حالا
عشق بىقدايلىنىك اسىر رنىك وار .
حىرتلە آكلانانك يوزىنە باقىيوروز ، او دوام
ايدىيور :

— بىلەيمەن بىكەن ؟ بوندىن اوج يىنە اول
عشقاندىن بىلەنە دىباغى تھىصانە كىتىش ، كىم بىلەر
زاواللى كوزلرىنى بىوتەنەرك « آ ! » دىدىكى چاتالى
اورايە كىتەدىكى زمانلر كورمەشەدە ناصىل شاشەندەر .
بونحووردەنى لاعلى التەمىن ضىمىف برتور كى كىنجى
ترىنىف ايچون بورايە نقل ايتەدەك . ھىم بو كىنج بر دىكل
بىكەر . بو كىنج ، برىصنىك ، استانبول سوقاقلرىنى
دولەوران اوزون زانلى ، كوچوك سىيورى نىلى ،
آلتون زىنجىر بىلە زىكىلى ، كك كوزلىكى ، وقاش

باستونلى و تور كەنى بىلە دىكلرى كى ذىلارنىدن دوشورمك
تەزلىندە بولمادىقلىرى ، فرانسىزچە يەدە ھىچ بىلەن
كىنجلردەر . كىزىدە تور كى كىنجلىكى دىشمەلە بوغوشدى .
مىملىكى قورتاردى . چوقدندەر ار تىجائەلە مىجادەدەدەر
و حالا دوام ايدىيور . فقط بوندىن صوكرە بونجاولەنى بو
طرفە ، بوزمىن دىقانلىلر طرفە چورمك مىجور بىندە .
ار تىجائە نىل بىزى ظەنلردە . بوغمە چالىشورسە بو
زواللى عنىصردە آلا فرانغە دىن بر بدعت ھوھايى
ايچىندە بوناللىق ايتەيور . ايكىسىدە ضررلى ايكىسىدە
عادىدەر . بومىملىك كىنج ايتەيور ، فقط بو كىنج
ار تىجائەن نە قادار اوزاق دوروقى ايتەيورسە بو
عادى تىيىدەدە قانچى ايتەيولمىدەر .

S.

« اىلك ھەلەدەدەمىر بارمىقاي ايچىنە طىقىلەر قىلشادىدە
قىيىس قىيىس كوله چىك دىشمەنلەمىك انتقام واكلەنچەلرى
تظىمىن ايتەك ھىچ عقلىدن بىكەدى ... »
آم قابل تەكىملىنى نقل ايتەيدەك . اوزمان برىك سوز
سويەلەمە لزوم قاللادى . ۲۵ تىرىن اول كونى
اوكلەدن صوكرە « زىن » غزەتەسى آلتلر كىر تىمىل
ايدە بىلەلرسە بو مىحتم لافلرى دىكلەشلىردەر ، الله
تەمىل ايدەمەلرە صبر و برىسىن .

اسمايىل مىشتاق بىك بىزىم وقىدە دعواسىندىن
مىكەمە بىكەيدىيور . چىقار كىن بر دوستىلە مىخاورىمە
باشلايور . دوستى دىيور كە : آندەكى قلم دىكلى ايكىنە
مبارك ايكىنە !..

زواللى دوست نە قاداردە صافىك .. زىرا
بو قىلەك صاحى كىندىسى بىلە ائەدەكى قىلەك دىكلى ايكىنە ،
حتى بر قلم اولايەلە چىكى بىلە مدت عىرنەدە ملە ايتەمەشدى .
شىمىدى سىن اوكا بو قورقونچ ھوھى و برىيورسك ؟
دوستى اسمايىل مىشتاق بىكە شىمىدى بىلە آتش زان
اولدىنكز ، دىنا آلت اوست اولوب كىدركىن
عقلىكز ، قىلەكز ، جىسارتىكز ، عدالت برىستلىككز
نەدەمىدى دىمىش . اومت اسمايىل مىشتاق بىك آتش
زبان اولدى ؟ فقط بو آتشك شىدە باقكە اوفى آتچى
ذم وقىدە دعواسىنە سوروكلەيەييور . دىنا آلت
اوست كىدركىن اسمايىل مىشتاق بىك استانبولە ايدى ،
فرىخ فخوردى . فقط عقلى تىكاپودە ، قلمى بولە
برايشە لزومى اولدىنى ايچون ماصەنىك ال اوزانمايان
بر كوزندەيدى .. جىسارتىكە ... آم ايتە ، اوتوتون
عىرنەدە بولە بر شىئە صاحب اولمادى بو كالاچىچىدە
يوقدى . عدالت برىستلىكىمى دىيورسك ؟ اومت
اونك عدالتى بوتون حق ، حتى حىيات ، سىسادە ،
ظفر حقلىرى قوتالىلەر ورن بر عدالتىدى .

فقط آرتق بوندىن صوكرە بوتون بو كوزەل
خىصائىلرە سوسانە چىك باغىرە چىق ، ھىلە قىزە چىق ..
آرتق قلم اونك ائەدە براودون پارچەسى و بىن قفاستك
ايچىندە لزومى بر مادە دىكلەر .. كىم بىلەر نەلرە ،
نە كوزەللىكلر ونە فىكلرلە دولۇدەر ...

مسئول مدرسى : مصطفیٰ نىھاد